Stockholms läns sjukvårdsområde
Sjukvårdsdirektören

ANMÄLAN
2019-09-10

SLSO 19-326

Beslut från JO – Kritik mot Psykiatriska mottagningen Kronan inom Psykiatri Nordväst, Stockholms läns sjukvårdsområde, för långsam och felaktig handläggning av en begäran om utlämnande av journalkopior.

Anmälan överlämnas till sjukvårdsstyrelsen för kännedom.

JO RIKSDAGENS OMBUDSMÄN

BESLUT

Datum 2019 -09- 0 5

Dnr 802-2019

Sid 1 (3)

Stf justitieombudsmannen
Cecilia Nordenfelt

Stockholms läns landsting
Stockholms läns sjukvårdsområde
Registratorn
2019 -09- 1 0

Kritik mot Psykiatriska mottagningen Kronan inom Psykiatri Nordväst, Stockholms läns sjukvårdsområde, för långsam och felaktig handläggning av en begäran om utlämnande av journalkopior

Anmälan

I en anmälan som kom in till JO den 31 januari 2019 framförde J.S. klagomål mot Psykiatriska mottagningen Kronan inom Psykiatri Nordväst, Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO), Region Stockholm, och anförde följande:

Han begärde för flera månader sedan ut sin journal från mottagningen och har fortfarande inte fått den. De vägrar att skicka journalen hem till honom, inte ens med rekommenderat brev, och skyller på att de måste veta att rätt person får journalen. I stället finns journalen för avhämtning på mottagningen men han har lång resväg dit.

Utredning

Anmälan remitterades till styrelsen för SLSO för yttrande. I sitt remissvar anförde styrelsen bl.a. följande:

> **Utredning**
>
> Yttrande har inhämtas från verksamhetschefen för öppenvården för Psykiatri Nordväst. Av detta framkommer att patenten begärt att få journalkopior via 1177 den 28 december 2018. Mottagningen bad patienten att komma personligen för att hämta kopiorna vilket patienten ansåg som orimligt.
>
> Chefen beklagar att anmälaren inte är nöjd med kontakten med mottagningen och upplever att det har tagit alltför lång tid för att få kopiorna hemskickade. I normalfallet ska det inte behöva ta så lång tid. Mottagningen har säkerställt vilka rutiner som gäller då en patient önskar få hem journalkopior per post.
>
> **Rättsläget**
>
> Enligt 2 kap. 16 § tryckfrihetsförordningen ska en begäran om att få kopia av allmän handling hanteras skyndsamt.
>
> En patient har även rätt enligt 8 kap. 1 § patientdatalagen att begära ut journalhandlingar.

I JO-avgörande 5308-2011 riktade JO kritik mot Regeringskansliet som dröjt i fyra dagar med att lämna ut allmänna handlingar vilket strider mot skyndsamhetskravet.

Förvaltningens motivering till förslaget

I remissvaret från kliniken framkommer att begäran om utlämnande av journalkopior inkom till mottagningen under jul- och nyårsledigheten. Personalen på mottagningen uppmanade patienten att hämta journalkopiorna vilket det saknas lagligt stöd för utan man ska skicka handlingarna enligt JO-avgörandet om den sökande så begär. Det kan konstateras att det dröjt oacceptabelt länge innan patienten fått sina journalkopior. SLSO har riktlinje för utlämnande av allmän handling. Mottagningen har nu uppmärksammat befintlig rutin om utlämnande av allmän handling, vilket borgar för att allmänna handlingar fortsättningsvis kommer att lämnas ut skyndsamt från mottagningen.

J.S. gavs tillfälle att kommentera remissvaret.

Rättslig reglering

Allmänna handlingar

Grundläggande regler om allmänna handlingars offentlighet och utlämnande av sådana handlingar finns i 2 kap. tryckfrihetsförordningen (TF). Den som begär ut en allmän handling som får lämnas ut, dvs. som inte omfattas av sekretess, ska genast eller så snart det är möjligt och utan avgift få ta del av handlingen på stället (2 kap. 15 § TF). Den som önskar ta del av en allmän handling har även rätt att mot en fastställd avgift få en kopia av handlingen (2 kap. 16 § TF). En sådan begäran ska behandlas skyndsamt.

JO har i ett flertal beslut uttalat att ett besked i en utlämnandefråga normalt bör lämnas samma dag som framställningen har gjorts. Någon eller några dagars fördröjning kan dock godtas om det är nödvändigt för att ta ställning till om ett utlämnande får ske. Ett visst ytterligare dröjsmål kan vara ofrånkomligt om framställningen avser eller kräver genomgång av ett omfattande material.

För det fall en begäran om att få ta del av en handling helt eller delvis inte kan tillmötesgås, ska den som har gjort framställningen underrättas om detta. Han eller hon ska också informeras om möjligheten att begära myndighetens prövning och att det krävs ett skriftligt beslut av myndigheten för att beslutet ska kunna överklagas (6 kap. 3 § OSL).

Serviceskyldighet

En myndighet ska se till att kontakterna med enskilda blir smidiga och enkla. Myndigheten ska lämna den enskilde sådan hjälp att han eller hon kan ta tillvara sina intressen. Hjälpen ska ges i den utsträckning som är lämplig med hänsyn till frågans art, den enskildes behov av hjälp och myndighetens verksamhet. Den ska ges utan onödigt dröjsmål (6 § förvaltningslagen [2017:900]).

Bedömning

Genom utredningen är det klarlagt att J.S. den 28 december 2018 begärde att få journalkopior från mottagningen skickade till sin bostadsadress och då fick till

svar att han kunde komma och hämta kopiorna personligen på mottagningen. Vidare framgår att J.S. – i vart fall vid tiden för anmälan till JO den 31 januari 2019 – ännu inte hade fått del av handlingarna.

Som styrelsen för SLSO har anfört i remissvaret saknas lagligt stöd för att kräva att en sökande ska ta del av handlingar av det här slaget på stället (se bl.a. JO:s beslut den 20 november 2012, dnr 365-2012). Det har inte klarlagts i utredningen vilket datum som journalkopiorna skickades till J.S. Redan vid tiden för J.S:s anmälan till JO har emellertid handläggningstiden, över en månad, varit oacceptabelt lång. Psykiatriska mottagningen Kronan inom Psykiatri Nordväst förtjänar kritik för den långsamma och felaktiga handläggningen av J.S. begäran.

Ärendet avslutas.

Cecilia Nordenfelt

Agnes Morin

I ärendets handläggning har byråchefen Dan Johansson deltagit.

Sändlista

J.S.

Styrelsen för SLSO (dnr 19-326)

Psykiatriska mottagningen Kronan, Psykiatri Nordväst (verksamhetschefen)